

JIŽNÍ AMERIKA

- je jeden ze 7 světadílů
- má trojúhelníkový tvar
- rozkládá se na západní a zároveň jižní polokouli, prochází jí rovník (Ekvádor, Kolumbie, Brazílie)
- **přírodní podmínky:**
 - o má málo členité pobřeží (málo poloostrovů, ostrovů, zálivů, moří)
 - o častá zemětřesení
 - o najdeme zde **3 rozdílné typy krajiny:**
 - západní pobřeží = **horské pásmo And** (pokračování Kordiller)
 - severovýchodní oblast = **deštné pralesy**
 - jih = **rozehlé otevřené travnaté pláně (pampy)**
- **obyvatelstvo:**
 - o žije zde přes 420 mil. lidí (nejlidiatější stát = Brazílie)
 - o do poloviny 19. století území ovládáno zejména Španělskem a Portugalskem (ale i Francií Velkou Británií) → proto většina obyvatel mluví španělsky nebo portugalsky
 - o etnická pestrost – černoši, běloši, mestici,...
 - o náboženství – zejména křesťanství
 - o populaci tvoří zejména:
 - potomci evropských kolonizátorů
 - domorodí jihoameričtí indiáni
 - míšenci
 - o dochází k urbanizaci – stěhování lidí do měst
 - o mnoho lidí nevzdělaných (negramotných = neumí číst a psát), chudých → * tzv. favely, slumy = chudinské čtvrti (zde vysoká kriminalita)
- **průmysl a zemědělství:**
 - o Jižní Amerika má obrovské nerostné bohatství (zlato, železo, měď, diamanty) a úrodnou půdu (káva, víno, koka – vývoz nelegální → výroba kokainu, chov krav, ovcí, lam) – přesto se jihoamerické státy řadí k nejchudším na světě
 - o průmysl je málo rozvinutý, soustředěn zejména do měst
 - o průmysl se věnuje zejména zpracování zemědělských výrobků
 - příprava a konzervace masa – vývoz
 - textilní průmysl – zpracování ovčí a lamí vlny
 - rybářský průmysl
- najdeme **zde 12 nezávislých států a 3 závislá území – můžeme je rozdělit na:**
 - o **Andské země**
 - Kolumbie, Ekvádor, Bolívie, Peru, Chile
 - o **Laplatské země**
 - Argentina, Paraguay, Uruguay
 - o **Státy tropické Jižní Ameriky**
 - Venezuela, Surinam, Guyana, Brazílie
 - o **Závislá území**
 - Falklandy (jinak známé i jako Malvíny), Jižní Georgie a Jižní Sandwichovy ostrovy, Francouzská Guyana (ta patří rovněž svou polohou ke státům tropické Jižní Ameriky)
- mnoho jihoamerických vlád je diktátorských, většina z nich je zadlužena u bohatších států
- **současná situace**
 - o od r. 2004 se státy Jižní Ameriky (po vzoru Evropské unie) snaží sjednotit do Unie jihoamerických národů (UNASUR)
 - o hlavním sídlem unie je Ekvádor, centrální banka se nachází ve Venezuele a parlament by měl být v Bolívii
 - o společnou měnou, po vzoru Eura, by měl být Sucre

POLITICKÁ MAPA JIŽNÍ AMERIKY

ANDSKÉ ZEMĚ

KOLUMBIE

- **oficiální název státu:** Kolumbijská republika
- **hlavní město:** Bogotá
-
- **vlajka:**
- **rozloha:** cca 1,1 mil. km²
- **počet obyvatel:** cca 50 mil.
- **zajímavosti:**
 - o pojmenována po Kryštofovi Kolumbovi
 - o největší producent kokainu na světě
 - o 3. největší vývozce kávy na světě

EKVÁDOR

- **oficiální název státu:** Ekvádorská republika
- **hlavní město:** Quito
-
- **vlajka:**
- **rozloha:** cca 280 tis. km²
- **počet obyvatel:** cca 17 mil.
- **zajímavosti:**
 - o „ecuador“ = španělsky „rovník“
 - o Ekvádoru patří souostroví Galapágy (proslulé pouze na těchto ostrovech žijícími, zvláštními druhy zvířat, např. prehistoricky vyhlížejícími ještěry, obřími suchozemskými želvami)

BOLÍVIE

- **oficiální název státu:** Mnohonárodnostní stát Bolívie
- **hlavní město:** Sucre (sídlo vlády = La Paz)
-
- **vlajka:**
- **rozloha:** cca 1,1 mil. km²
- **počet obyvatel:** cca 11,4 mil.
- **zajímavosti:**
 - o název dle Bolívie odvozen od Simona Bolívara (v 19. St. vedl Venezuelu, Ekvádor, Bolívii, Peru a Kolumbii v boji k nezávislosti na Španělsku)
 - o nachází se zde jezero Titicaca (hranice s Peru), největší solné pláně světa Salar de Uyuni, v bolivijských řekách žijí růžoví delfíni

PERU

- **oficiální název státu:** Peruánská republika
- **hlavní město:** Lima
-
- **vlajka:**
- **rozloha:** cca 1,3 mil. km²
- **počet obyvatel:** cca 32 mil.
- **zajímavosti:**
 - o nachází se zde Machu Picchu, Cuzco, Vilcabamba – bájná města Inků
 - o leží zde jezero Titicaca (hranice s Bolívií)
 - o najdeme zde místo zvané Nazca, kde se nachází obrovské geometrické obrazce a figury roztroušené po zemském povrchu (původ není jasný)

CHILE

- **oficiální název státu:** Chilská republika
- **hlavní město:** Santiago de Chile
-
- **vlajka:**
- **rozloha:** cca 760 tis. km²
- **počet obyvatel:** cca 19 mil.
- **zajímavosti:**
 - o má velmi atypický tvar – šířka průměrně 144 km, ale délka 4 380 km
 - o údolí Aconcagua – úrodná vinařská oblast (Chile = 5. největší vývozce vína na světě)
 - o k Chile patří Velikonoční ostrov – zde obrovské sochy lidských postav (nejasný původ)